

ONTWERPBESLUIT WET NATUURBESCHERMING VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN
GELDERLAND

Wet natuurbescherming hoofdstuk 3, ontheffing soorten

Datum besluit : 3 april 2019
Onderwerp : Wet natuurbescherming - 2018-013870 - gemeente Nijmegen
Activiteit : Isolatie van een flatgebouw aan Symfoniestraat 2-60, 6544 TK/TL
Nijmegen
Verlenen/weigeren : verlenen ontheffing

Aanvrager : Heijmans Nederland BV
Zaaknummer : 2018-013870

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van Heijmans Nederland BV, Graafsebaan 67, 5248 JT te Rosmalen, hierna te noemen de aanvrager, van 22 november 2018 om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, hierna de Wnb.

De opbouw van deze beslissing is als volgt:

- Allereerst worden de ingediende *aanvraag en het procesverloop* toegelicht;
- Daarna volgt het *besluit* met inbegrip van de voorschriften;
- Onder het kopje '*beoordeling*' wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- De beslissing wordt afgesloten met enkele algemene bepalingen en een toelichting op het verdere procesverloop ('*overige verplichtingen*' en '*zienswijzen*').

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 22 november 2018 ontvingen wij een aanvraag van Heijmans Nederland BV voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb op grond van artikel 3.5 lid 2 en lid 4 voor het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en het opzettelijk verstoren van vleermuizen.

De ontheffing wordt aangevraagd in het kader van het in de wet genoemde belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De aanvraag maakt deel uit van deze ontheffing.

Er is voor het aangevraagde project niet eerder een ontheffing verleend.

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Op 22 maart 2019 hebben wij van de aanvrager aanvullende stukken ontvangen waarom wij per e-mail van 8 maart 2019 hebben verzocht.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

gelet op artikel 3.8 lid 1 en lid 5 van de Wet natuurbescherming

ONTHEFFING TE VERLENEN

aan Heijmans Nederland BV, Graafsebaan 67, 5248 JT te Rosmalen;

voor de soort(en), verbodsbepaling(en) en wettelijke belang(en) zoals weergegeven in tabel 1

Tabel 1 Soort(en), verbod(en) en belang(en)

Soort	Verbod	Belang
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	Artikel 3.5 lid 2	Het opzettelijk verstoren
	Artikel 3.5 lid 4	Het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen

Belang:

- A. Artikel 3.8 lid 5b onder 3 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Aan deze ontheffing zijn op grond van artikel 5.3 van de Wet natuurbescherming de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing geldt voor Symfoniestraat 2 tot en met 60, 6544 TK/TL te Nijmegen, in de gemeente Nijmegen.
2. De geldigheidsduur van de ontheffing eindigt op 31 december 2020.
3. De ontheffing geldt uitsluitend voor de soort(en), verbod(en) en belang(en) zoals weergegeven in tabel 1.
4. De ontheffinghouder dient contact op te nemen met de Provincie Gelderland indien er verbodsbepalingen worden overtreden, waarvoor geen ontheffing is verleend. Dit kan het geval zijn als er negatieve effecten optreden op soorten waarvoor geen ontheffing is verleend of als er onverwachte negatieve effecten van de activiteiten optreden. Dit kan via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2018-013870.
5. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
6. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de activiteiten van de ontheffing worden uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
7. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
8. Indien de ontheffinghouder de ontheffing in zijn geheel wil overdragen dan dient voor deze naamswijziging toestemming te worden gevraagd bij de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2018-013870.
9. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waarvoor de ontheffing is verleend moet melding worden gedaan van de datum van start van de werkzaamheden bij de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2018-013870.
10. De voorgenomen werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de gewone dwergvleermuis.

---

¹ De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:

- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE,

11. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waarvoor de ontheffing is verleend, dient door de ontheffinghouder een ondertekende opdrachtbevestiging van de ecologische begeleiding te worden verstrekt aan de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2018-013870. In de opdrachtbevestiging dient een omschrijving van de ecologische begeleiding, de naam en het telefoonnummer van de ecologisch deskundige te worden vermeld.
12. De ecologisch deskundige houdt tijdens het aanbrengen van de mitigerende maatregelen en de ecologische begeleiding alle bevindingen bij in een logboek. In het logboek wordt vermeld op welke data de deskundige aanwezig was, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en begeleid, en hoeveel exemplaren en verblijfplaatsen van welke beschermde soorten op welke locatie zijn waargenomen. Tevens dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Het logboek moet altijd beschikbaar zijn op de projectlocatie.
13. Het logboek dient door de ontheffinghouder uiterlijk twee weken na afronding van de ecologische begeleiding/werkzaamheden aan de provincie Gelderland te worden verstrekt via post@gelderland.nl, onder vermelding van zaaknummer 2018-013870.

Soortspecifieke voorschriften

14. Alle mitigerende maatregelen zoals genoemd onder het kopje '*In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen*' dienen te worden uitgevoerd.
15. De deskundige zoals genoemd in voorschrift 10 begeleidt in elke geval het plaatsen of aanbrengen van mitigerende maatregelen en het ongeschikt maken van verblijfplaatsen.
16. Het ongeschikt maken moet gebeuren in de paarperiode van vleermuizen lopend van 15 augustus tot 1 oktober. Tenminste 3 dagen voorafgaand aan de werkzaamheden wordt ongeschikt gemaakt, op een moment dat de avondtemperatuur minimaal 10°C is. Een aantal open stootvoegen, te selecteren conform de methode die is beschreven in de aanvulling van 2 april 2019, worden ongeschikt gemaakt met exclusion flaps, terwijl de overige open stootvoegen worden dichtgezet. Na het ongeschikt maken dient met een vleermuisonderzoek in de avond gecontroleerd te worden of de vleermuizen daadwerkelijk vertrokken zijn.

BEOORDELING VAN DE AANVRAAG

Project

In de aanvraag beschreven project

Er is groot onderhoud gepland aan het appartementencomplex Symfoniestraat 2 tot en met 60 te Nijmegen. Het onderhoud bestaat uit het vervangen en na-isoleren van het dak, het na-isoleren van spouwmuren, het vervangen van kozijnen en glaswerk en het vernieuwen van balkons.

Onderzoek

In de aanvraag beschreven wijze van uitvoering van het onderzoek

Het uitgevoerde onderzoek naar beschermde soorten is beschreven in hoofdstuk 3 van de rapportage 'Activiteitenplan', in de rapportage 'Ecologische quickscan' en de rapportage 'Notitie aanvullend vleermuisonderzoek'. Alle genoemde rapportages zijn bij de aanvraag bijgevoegd. Als vooronderzoek heeft literatuuronderzoek plaatsgevonden (NDFF/verspreidingsatlassen). Het nader onderzoek naar vleermuizen heeft plaatsgevonden in 2018 op basis van het Vleermuisprotocol 2017 en de kennisdocumenten van BIJ12.

In de aanvraag beschreven ecologische waarden

Tijdens de onderzoeken zijn aangetroffen:

- Een zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis>.

Niet aangetroffen zijn:

- reptielen, amfibieën, overige zoogdieren, beschermde planten, vissen, vlinders en ongewervelden.

In de aanvraag beschreven effecten van het project op de ecologische waarden

Door de onderhoudswerkzaamheden wordt:

- een zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis beschadigd en vernield, en worden vleermuizen verstoord.

In de aanvraag beschreven preventieve maatregelen om effecten te voorkomen

Er worden geen preventieve maatregelen voorgesteld.

In de aanvraag beschreven gedragscode

Uit de aanvraag blijkt dat geen gebruik gemaakt wordt van een gedragscode.

Nu preventieve maatregelen, ter voorkoming van overtreding van de in hoofdstuk 3 van de Wnb vermelde verboden, niet voldoende in deze aanvraag zijn opgenomen om overtredingen te voorkomen en er geen gedragscode van toepassing is, is voor het uitvoeren van de aangevraagde activiteit een ontheffing nodig.

In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de gewone dwergvleermuis te beperken worden maatregelen voorgesteld. De mitigerende maatregelen zijn beschreven in hoofdstuk 5 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Activiteitenplan' en in de aanvullende gegevens van 22 maart 2019. De mitigerende maatregelen zijn samengevat in de volgende tabel.

Tabel 2 Overzicht van de mitigerende maatregelen.

Soorten waarop negatief effect wordt verwacht	Vermijden gevoelige perioden	Tijdelijke mitigatie	Ongeschikt maken of verjagen ruim vóór de ingreep	Permanente mitigatie
Gewone dwergvleermuis	De werkzaamheden (uitgezonderd het ongeschikt maken) worden uitgevoerd in de periode september 2019 tot en met maart 2020. In de minst kwetsbare periode (paartijd: half augustus t/m half oktober) worden de verblijfplaatsen ongeschikt gemaakt. De werkzaamheden vinden bij daglicht plaats, zodat geen kunstlicht nodig is.	De permanente mitigatie wordt voorafgaand aan de werkzaamheden gerealiseerd. De reeds opgehangen vleermuiskasten worden zo spoedig mogelijk verwijderd, onder ecologische begeleiding. (om te voorkomen dat vleermuiskasten worden verwijderd die reeds in gebruik zijn)	Eerst worden alle openingen waar geen verblijfplaats is vastgesteld en waar geen sporen van gebruik worden vastgesteld door de ecooloog, dichtgezet (dit is tevens belangrijk voor de na-isolatie). Zie de aanvulling van 2 april 2019. Daarna wordt de aangetroffen verblijfplaats afgesloten met een exclusion flap. Er vindt een controleronde in de ochtend plaats om te controleren of het gebouw vleermuisvrij is.	Ruim 3 maanden voor het ongeschikt maken worden in het metselwerk van het liftgebouw vier vleermuistunnels van het type Schwegler 1FR ingebracht. Geen belemmerende elementen in de in- en uitvliegroute zoals bomen, vlaggenmasten, steigers, etc.

Beoordeling

Beoordeling ecologisch onderzoek en de mitigerende maatregelen

Wij hebben het ecologisch onderzoek beoordeeld en wij oordelen dat het onderzoek op de juiste wijze is uitgevoerd en compleet is. De voorgestelde mitigerende maatregelen zijn, na de door ons gevraagde aanvullingen, voldoende.

Andere bevredigende oplossing

Andere bevredigende oplossingen van de handeling zijn beschreven in paragraaf 4.2 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Activiteitenplan'.

Beoordeling van de andere bevredigende oplossingen

Het betreffende appartementencomplex heeft een lage isolatiewaarde en voldoet niet aan moderne eisen aan comfort. Daarom is de handeling tot stand gekomen en zijn andere locaties niet aan de orde.

Om een hogere isolatiewaarde te bereiken en het wooncomfort van het gebouw te verhogen, is geen inrichting die minder negatief is voor de gewone dwergvleermuis, maar wel hetzelfde resultaat bereikt.

De werkwijze en de planning zijn aangepast aan de ecologie van de gewone dwergvleermuis. Alternatieve werkwijzen en planningen leveren daardoor geen gunstiger resultaat voor de gewone dwergvleermuis.

Wij concluderen dat er geen andere bevredigende oplossing bestaat.

Belang

In paragraaf 4.4 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Activiteitenplan' is beschreven welk wettelijk belang op de handeling van toepassing is.

Beoordeling van belang(en)

Door de betere isolatie wordt een bijdrage geleverd aan het tegengaan van klimaatverandering. Het tegengaan van klimaatverandering is belangrijk voor de volksgezondheid en is een voor het milieu gunstig effect.

Wij kunnen instemmen met het in de aanvraag beschreven belang. Het betreft het belang dat is weergegeven in tabel 1.

Gunstige staat van instandhouding

In paragraaf 4.1 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Activiteitenplan' is beschreven in hoeverre de gunstige staat van de in het geding is door de handeling.

Beoordeling van de effecten op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort(en)

De staat van instandhouding van gewone dwergvleermuis is landelijk, regionaal en lokaal gunstig. Het uitvoeren van de maatregelen als bedoeld in de aanvraag en onder de voorschriften zoals opgesteld, leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis. Wij kunnen hiermee instemmen.

Op basis van het voorgaande hebben wij bepaald voor welke (aangevraagde) soort(en) welke verbodsbepalingen worden overtreden. Deze zijn weergegeven in tabel 1. Voor deze soort(en) en verbod(en) wordt de ontheffing verleend. Dit wijkt af van de aangevraagde soort(en) en verbod(en). De ontheffing is ook aangevraagd voor het opzettelijk doden van gewone vleermuizen. Wij zijn van oordeel dat dit door de mitigerende maatregelen voorkomen dient te worden. Daarom wordt de ontheffing hiervoor niet verleend.

Conclusie

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing worden verleend.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u er op dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

ZIENSWIJZEN

Gedurende de periode van terinzagelegging kan eenieder schriftelijk of mondeling zienswijzen over het ontwerpbesluit naar voren brengen. Ingediende zienswijzen worden met het uiteindelijke besluit en de bijbehorende stukken ter inzage gelegd.

Schriftelijke zienswijzen kunnen worden gericht aan Gedeputeerde Staten van Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem, of aan post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer dat op de eerste bladzijde van het ontwerpbesluit staat vermeld. Voor een mondelinge zienswijze of toelichting over het ontwerpbesluit kan contact worden opgenomen met het Provincieloket (telefoonnummer (026) 359 99 99).

Wij maken u erop attent dat alleen beroep tegen het uiteindelijke besluit kan worden ingediend als de indiener ook een zienswijze heeft ingebracht tegen het ontwerpbesluit en men belanghebbende is.

De periode van terinzagelegging is te vinden onder de technische informatie van de kennisgeving. Deze kennisgeving is in te zien op de website van Overheid.nl.

bijlagen:

- Bijlage 1: figuur 1: Kaart projectlocatie

BIJLAGE 1

Kaart projectlocatie

Plangebied Symfoniestraat te Nijmegen

Het te renoveren gebouw. Geel omcirkeld de plaats van de verblijfplaats.